

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010170
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322010170.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 5T/12/2022 zo dňa 8.2.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.10.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

I/ Podľa § 321 odsek 1 písmeno b), písmeno d) Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu.

II/ Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku

obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, D.,

je vinný, že

dňa 13. augusta 2021 v čase okolo 23:40 hod. v meste Šaľa na ulici Okružnej na chodníku pred bytovým domom číslo XXXX/X, fyzicky zaútočil na poškodených E. B., ktorého udrel do hlavy, po čom poškodený spadol na zem, kde ho ešte viackrát udrel päťou do hlavy a následne dva až trikrát udrel päťou do oblasti hlavy a tváre poškodeného maloletého E. F., nar. XXXX, pričom obom poškodeným boli spôsobené zranenia, ktoré si vyžiadali jednorazové ošetrenie v Nemocnici s poliklinikou Svätého Lukáša v Galante,

teda

dopustil sa fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného,

čím spáchal

prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje :

Podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písmeno m) Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok a 3 (tri) mesiace a 12 (dvanásť) dní.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 2 a § 78 odsek 1 Trestného zákona súd ukladá obžalovanému aj ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Galanta rozsudkom sp. zn. 5T/12/2022 zo dňa 8.2.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) uznal obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona na skutkovom základe, že:

dňa 13. augusta 2021 v čase okolo 23:40 hod., v meste Šaľa na ulici Okružnej na chodníku pred bytovým domom číslo XXXX/X, fyzicky zaútočil na poškodených E. B., ktorého udrel do hlavy, po čom poškodený spadol na zem, kde ho ešte viackrát udrel päťou do hlavy, potom udrel poškodeného maloletého E. F., nar. XXXX, a na mieste zotrval do príchodu polície, pričom obom poškodeným boli spôsobené zranenia, ktoré si vyžiadali jednorazové ošetrenie v Nemocnici s poliklinikou Svätého Lukáša v Galante, za čo ho odsúdil podľa § 364 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l), § 37 písmeno m), § 38 odsek 2, § 38 odsek 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 1 rok a 4 mesiace, pričom pre výkon uloženého trestu ho podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a súčasne mu podľa § 76 odsek 2 a § 78 odsek 1 Trestného zákona uložil aj ochranný dohľad v trvaní 1 rok.

Vo zvyšnej časti okresný súd obžalovaného podľa § 285 písmeno c) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta 2Pv 266/21/2202 zo dňa 14.2.2022, a to pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že:

dňa 13. augusta 2021 v čase okolo 23:40 hod., v meste Šaľa na ulici Okružnej na chodníku pred bytovým domom číslo XXXX/X, fyzicky zaútočil na poškodených E. B., ktorého udrel do ľavej časti hlavy nad uchom, po čom poškodený spadol na zem, kde ho ešte viackrát udrel päťou nad pravé obočie a do brady z boku, pričom ako si poškodený chránil tvár rukami, tak mu strhol z krku zlatú retiazku a následne tri až štyrikrát udrel päťou do oblasti hlavy a tváre poškodeného maloletého E. F., nar. XXXX, a potom z miesta odišiel preč, pričom obom poškodeným boli spôsobené zranenia, ktoré si vyžiadali jednorazové ošetrenie v Nemocnici s poliklinikou Svätého Lukáša v Galante a poškodenému E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, C., spôsobil odcudzením zlatej retiazky škodu vo výške 1410,- EUR, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, pre ktorý je stíhaný pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona.

Podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku okresný súd poškodeného E. B. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Vo vzťahu k uznaniu viny obžalovaného z prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona okresný súd ustálil z vykonaného dokazovania, že k napadnutiu poškodeného E. B. (ďalej len „poškodený B.“) a poškodeného E. F. A., nar. XXXX (ďalej len „poškodený F. ml.“) došlo tak, že obžalovaný najskôr napadol poškodeného B. ranou z boku alebo zozadu, na čo spadol na zem a potom dostal niekoľko úderov päťou do hlavy, a potom obžalovaný napadol poškodeného E. F. A., ktorého udrel päťou. Takýto priebeh deja opísala v prvej výpovedi aj svedkyňa A.. Obžalovaný napadnutie poškodených nepoprel, pričom uviedol, že poškodení si mysleli, že na nich kričí. Poškodený B. a poškodený F. ml. nepotvrdili, že by sa správali nejako hlučne, pričom taký argument obžalovaného nemôže ani obstať, nakoľko hlučné správanie nemôže predstavovať ospravedlnenie pre konanie obžalovaného, ktorý poškodených fyzicky napadol. Obžalovaný sa tak dopustil fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom, teda na ulici, výtržnosti tým, že napadol poškodeného B. a poškodeného F. ml. a uvedený čin spáchal na chránenej osobe v zmysle § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona - dieťať, nakoľko v čase spáchania skutku poškodený E. F. ml. narodený v roku 2006 bol osobou mladšou ako 18 rokov v zmysle § 127 ods. 1 Trestného zákona.

Vo vzťahu k oslobodeniu obžalovaného zo zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona okresný súd nemal z vykonaného dokazovania spoľahlivo preukázané, že by sa obžalovaný dopustil zločinu lúpeže, nakoľko len poškodený E. F. ml. a poškodený B. mali priamo vidieť ako obžalovaný strhol poškodenému B. retiazku, avšak poškodený B. uviedol, že mu obžalovaný strhol retiazku, keď bol na zemi, ale poškodený E. F. ml. tvrdil, že po incidente odbehol a potom sa vracal s mamou svedkyňou H. a vtedy videl, že obžalovaný zobral poškodenému B. retiazku. Obaja poškodení uviedli iný moment, kedy mal obžalovaný poškodenému B. strhnúť retiazku. Okrem toho svedkyňa H. uviedla, že priebeh bitky

nevidela, pričom poškodený B. jej povedal až neskôr ten večer, že retiazku mu strhol z krku obžalovaný. Poškodený B. súčasne pripustil vo svojej výpovedi, že až dodatočne po incidente s obžalovaným, keď sa spamätal z útoku obžalovaného a sedel opretý o zábradlie, zistil, že nemá zlatú retiazku. Privolaní policajti na miesto incidentu vo výpovedi uviedli, že sa hľadal nejaký stratený predmet, ale nemali relevantné poznatky, že by malo prísť k lúpeži. V dôsledku týchto viacerých pochybností vo výpovediach svedkov nebolo možné podľa okresného súdu spoľahlivo ustáliť, že obžalovaný sa dopustil zločinu lúpeže, pričom ani z priebehu napadnutia nevyplývalo, že by mal obžalovaný úmysel odcudziť retiazku.

Pri ukladaní trestu obžalovanému za prečin výtržníctva okresný súd vychádzal zo zákonnej sadzby podľa § 364 odsek 2 Trestného zákona od 6 mesiacov do 3 rokov, pričom obžalovanému prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písmeno l) Trestného zákona, teda že sa obžalovaný k spáchaniu trestného činu priznal a tento úprimne oľutoval, a jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písmeno m) Trestného zákona, teda že bol už za trestný čin odsúdený, a to s poukazom na rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 29T/151/2015. Pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností s poukazom na § 38 odsek 2 Trestného zákona okresný súd ukladal obžalovanému trest v základnej trestnej sadzbe, pričom mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a 4 mesiace, zohľadniac jeho predchádzajúce odsúdenia, priestupkovú minulosť ako aj negatívnu správu z miesta bydliska, že ide o konfliktnú osobu, ktorá sa na verejnosti správa agresívne najmä pod vplyvom alkoholu.

Okresný súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, a to s poukazom na rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 29T/151/2015.

Obžalovanému okresný súd uložil aj ochranný dohľad v trvaní 1 rok, nakoľko obžalovaný je odsúdený za úmyselný trestný čin - výtržníctvo podľa § 364 Trestného zákona, za ktorý bol už v minulosti dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody, a ktorému znovu ukladá nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, a na povahu spáchanej trestnej činnosti, sa nedá očakávať, že po výkone trestu povedie riadny život.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa obžalovaný k podaniu odvolania nevyjadril, avšak neskôr odvolanie nepodal, a prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „prokurátorka“) podala odvolanie proti všetkým výrokom.

Prokurátorka odôvodnila podané odvolanie písomným podaním zo dňa 9.3.2023, kde uviedla, že sa s rozsudkom okresného súdu čo do otázky viny aj trestu ako aj čo do oslobodenia spod obžaloby nestotožňuje. Vypočutí policajti nepotvrdili, že by sa na mieste činu riešilo podozrenie z lúpeže, avšak niekoľko hodín po skutku sa hľadala retiazka, pričom poškodení boli po skutku na ošetrení a až na druhý deň podali trestné oznámenie. Teda nie je vylúčené, že pôvodné oznámenie bitky sa postupne mohlo vykryštalizovať na podozrenie z lúpeže. Viacerí svedkovia aj policajti potvrdili, že sa po skutku hľadala retiazka. Obaja poškodení vo výpovediach uviedli, že videli obžalovaného strhnúť poškodenému B. retiazku. Súd hodnotil výpovede niektorých svedkov aj s poukazom na to, že boli pod vplyvom alkoholu, pričom od nich nezisťoval či a aké množstvo alkoholu vypili. Okresný súd vo vzťahu k prečinu výtržníctva vyhodnotil výpovede poškodených ako nosné, avšak vo vzťahu k zločinu lúpeže výpovede poškodených vyhodnotil ako nevierohodné a nepresvedčivé. Skutok bol posudzovaný ako jednočinný súbeh prečinu výtržníctva a zločinu lúpeže, pričom svedkovia boli vypočúvaní ku skutku, teda ich výpovede neboli oddelené. Okresný súd nepostupoval správne, keď poškodeného F. ml. v čase, keď mal 16 rokov, vypočúval za prítomnosti 7 osôb, pričom ak mal súd pochybnosti o vierohodnosti výpovede poškodeného F. ml. mal do konania pribrať psychológa. Pokiaľ mal okresný súd pochybnosti o výpovediach poškodených v súvislosti s rozpormi v ich výpovediach, mal tieto rozpory odstraňovať. Podľa prokurátorky neboli pochybnosti, že obžalovaný sa dopustil lúpeže. Okresnému súdu prokurátorka vytkla, že vo vzťahu k prečinu výtržníctva nevyhodnotil tzv. materiálny korektív. Prokurátorka navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Trnave vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry, ktorý navrhol rozhodnúť v zmysle písomne odôvodneného odvolania, a obžalovaný, ktorý navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku, odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

V danej trestnej veci bolo prvý krát rozhodnuté rozsudkom okresného súdu zo dňa 17.6.2022 tak, že obžalovaný bol uznaný za vinného zo skutku uvedeného v obžalobe právne kvalifikovaného ako zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a ochranný dohľad v trvaní 1 rok.

Na odvolanie obžalovaného Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 6To/105/2022 zo dňa 18.8.2022 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Úlohou okresného súdu bolo doplniť dokazovanie opätovným výsluchom oboch poškodených, svedkýň B. I., J. A. a K. B., prípadne vykonať ich konfrontáciu, ako aj vypočutie nových svedkov, a to príslušníkov polície, ktorí boli privolaní na miesto skutku, za účelom správneho ustálenia skutkového deja. Taktiež bolo potrebné, aby okresný súd v stručnosti odôvodnil na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru, že v prípade prečinu je jeho závažnosť vyššia ako nepatrná.

Okresný súd po vrátení veci doplnil dokazovanie v rozsahu uvedenom krajským súdom a dňa 8.2.2023 vo veci vyhlásil napadnutý rozsudok.

Krajský súd ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 odsek 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, avšak pre procesnú chybu okresného súdu, ktorý vo vzťahu k jednému skutku obžaloby obžalovaného súčasne uznal za vinného aj ho spod obžaloby oslobodil.

V prvom rade je potrebné uviesť, že okresný súd nepostupoval správne, keď obžalovaného spod skutku uvedeného v obžalobe oslobodil, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný a súčasne obžalovaného z modifikovaného skutku uznal za vinného z prečinu výtržníctva. Skutok uvedený v obžalobe bol jednočinným súbehom zločinu lúpeže a prečinu výtržníctva. Ak bolo jedným skutkom spáchaných viac trestných činov, nemôže okresný súd po zistení, že daný skutok je možné kvalifikovať len ako prečin, obžalovaného oslobodiť spod toho istého skutku kvalifikovaného ako zločin. Pri jednočinnom súbehu je možné na základe vykonaného dokazovania upraviť skutok tak, aby zostala zachovaná totožnosť skutku, a obžalovaného uznať za vinného len z toho trestného činu, ktorého skutkovú podstatu svojím konaním obžalovaný naplnil. V odôvodnení rozsudku je potom potrebné sa vysporiadať s tým, prečo súd daný skutok kvalifikoval len ako jeden trestný čin a nie dva trestné činy, ako tomu bolo v obžalobe. Súd pritom nie je viazaný právnou kvalifikáciou skutku v obžalobe, avšak môže rozhodovať len o skutku uvedenom v obžalobe a pokiaľ ho modifikuje, musí zostať zachovaná totožnosť skutku. Ak je obžaloba podaná len za jeden skutok nemôže okresný súd z tohto jedného skutku súčasne obžalovaného uznať za vinného, i keď po modifikácii skutku, a z toho istého skutku obžalovaného aj oslobodiť.

Vzhľadom k tomu, že okresný súd zo skutku uvedeného v obžalobe obžalovaného spod obžaloby oslobodil a súčasne z modifikovaného skutku obžalovaného uznal za vinného, pričom obžaloba bola podaná len za jeden skutok, bolo potrebné a na základe odvolania prokurátora aj možné rozsudok okresného súdu zrušiť v celom rozsahu, keďže takýto postup nie je možný.

Krajský súd vo vzťahu k doplneniu dokazovania okresným súdom po vrátení veci zistil, že okresný súd doplnil dokazovanie v smere uvedenom v predchádzajúcom rozhodnutí krajského súdu, takto vykonané dokazovanie náležite vyhodnotil a dospel po zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo i v ich súhrne k správne záveru, že nebolo preukázané, že obžalovaný napadol poškodeného B. v úmysle zmocniť sa retiazky a súčasne nebolo dostatočne bez pochyb preukázané, že by obžalovaný v priebehu napadnutia poňal úmysel zmocniť sa retiazky poškodeného B.. Ani krajský súd nemá za to, že obžalovaný naplnil skutkovú podstatu zločinu lúpeže. Obaja poškodení síce uviedli, že videli, ako obžalovaný strhol poškodenému B. retiazku z krku, avšak ich výpovede sa zásadne odlišujú v tom, v ktorom momente incidentu k tomu malo prísť, a súčasne výpoveď poškodeného B. je nejednoznačná v tom smere, či skutočne videl ako mu obžalovaný retiazku strhol, alebo len dodatočne zistil, že mu retiazka chýba. Zatiaľ čo poškodený B. uviedol, že mu obžalovaný strhol retiazku, keď bol na zemi a nebola tam prítomná polícia, poškodený F. ml. uviedol, že videl obžalovaného ako strhol retiazku poškodenému B. keď sa vracal z baru spolu s mamou svedkyňou H., k čomu svedkyňa H. uviedla, že na miesto skutku prišla, keď už tam bola polícia. Okrem toho poškodený B. pripustil, že zistil, že nemá retiazku, až keď po incidente sedel opretý o zábradlie. Toto vyjadrenie poškodeného B. zásadne spochybňuje jeho tvrdenie, že priamo videl, že mu obžalovaný retiazku strhol z krku. Keďže obaja poškodení uvádzali aj iný moment odcudzenia retiazky obžalovaným, pričom ani z ďalších okolností na mieste skutku sa nepreukázalo, že by sa riešilo odcudzenie retiazky, keďže sa retiazka po skutku len hľadala, nemal ani krajský súd z vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že obžalovaný svojím konaním naplnil skutkovú podstatu zločinu lúpeže. Ani okolnosti pred incidentom nenasvedčujú tomu, že by obžalovaný napadol poškodeného B. v úmysle zmocniť sa retiazky, keďže išlo o náhodný incident, kedy obaja poškodení prechádzali okolo a obžalovaný si myslel, že na neho kričia, preto ich napadol.

K odvolacím námietkam prokurátorky, že pôvodné oznámenie bitky sa mohlo až na druhý deň po podaní trestného oznámenia vykryštalizovať v podozrenie z lúpeže, krajský súd uvádza, že pokiaľ obaja poškodení uvádzali, že videli ako obžalovaný strhol poškodenému B. retiazku z krku, nebol žiadny dôvod, aby túto skutočnosť neuviedli privolanej hliadke polície, ale urobili tak až na druhý deň pri podaní trestného oznámenia. Okrem toho keď poškodený B. pripustil, že zistil, že mu retiazka chyba až po skutku, zásadne spochybnil svoje svedectvo o tom, že videl ako mu obžalovaný retiazku strhol. V tomto kontexte spolu s rozdielnym časom odcudzenia retiazky podľa výpovedí poškodených bolo potrebné hodnotiť výpovede oboch poškodených. Pokiaľ okresný súd hodnotil výpovede oboch poškodených ako nosné a presvedčivé vo vzťahu k prečinu výtržníctva, tak to bolo z dôvodu, že ich výpovede sa zásadným spôsobom neodlišovali, zostali nezmenené a v kontexte s ostatnými výpoveďami svedkov sa javili ako vierohodné. Ak však vo výpovedi poškodeného B., resp. vo výpovediach oboch poškodených vo vzťahu k odcudzeniu retiazky boli zásadné nezrovnalosti, pričom práve obaja poškodení mali byť osobami na mieste incidentu, ktoré neboli pod vplyvom alkoholu, a teda mali by si priebeh skutku lepšie pamätať, spôsobujú tieto zásadné nezrovnalosti pochybnosti o vierohodnosti ich výpovedí.

K námietke prokurátorky, že ak mal okresný súd pochybnosti o vierohodnosti výpovede poškodeného F. A., mal do konania pribrať psychológa, krajský súd uvádza, že v samotnej výpovedi poškodeného F. ml. neboli žiadne nezrovnalosti, avšak v kontexte s ostatnými výpoveďami, či už poškodeného B., či svedkov, nebolo možné jeho výpoveď považovať za vierohodnú, čo by sa pribratím psychológa nevyriešilo. Okrem toho prokurátorka takýto návrh k dokazovaniu o vine sama nenavrhol.

K namietanému neodstraňovaniu rozporov vo výpovediach oboch poškodených okresným súdom, krajský súd uvádza, že takýto návrh mala podať prokurátorka. Nie je úlohou okresného súdu pri kontradiktórnom konaní, odstraňovať rozpory vo výpovediach svedkov. Pokiaľ tak neurobia strany trestného konania, súd môže vyhodnotiť k otázke viny len dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní.

Vo vzťahu ku skutku, ktorý je možné kvalifikovať ako prečin výtržníctva, mal aj krajský súd za dostatočne preukázané, že obžalovaný na chodníku pred bytovým domom fyzicky napadol najskôr poškodeného B. tak, že ho udrel do hlavy a po spadnutí poškodeného na zem tohto ešte viac krát udrel päťou do hlavy, a potom úderom rukou napadol poškodeného F. ml.. Túto skutočnosť nepoprel ani obžalovaný a preukazujú to aj výpovede oboch poškodených a svedkov, čo v odôvodnení rozsudku dostatočne zdôvodnil okresný súd, a na ktoré odôvodnenie krajský súd v celom rozsahu poukazuje.

Po ustálení skutkového deja bolo potrebné, aby sa okresný súd náležite vysporiadal s právnou kvalifikáciou skutku. Obžalovaný na mieste verejnosti prístupnom fyzicky napadol dvoch poškodených, z ktorých jeden mal v čase skutku 15 rokov, teda bol chránenou osobou – dieťaťom v zmysle § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, keďže bol mladší ako 18 rokov (§ 127 odsek 1 Trestného zákona). Pre kvalifikovanie skutku s tým, že bol spáchaný na chránenej osobe – dieťaťu, je potrebné, aby z vykonaného dokazovania ako aj zo znenia skutku vyplynulo, že trestný čin bol spáchaný v súvislosti s vekom chránenej osoby, nakoľko podľa § 139 odsek 2 Trestného zákona ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

Pokiaľ okresnému súdu z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že obžalovaný napadol poškodeného F. ml. v súvislosti s jeho vekom, teda práve preto, že ide o mladšiu, menej obranyschopnú osobu, či kladúcu menší odpor, a takáto okolnosť nie je uvedená ani v skutku, nebolo možné kvalifikovať konanie obžalovaného vo vzťahu k poškodenému F. ml. ako výtržníctvo spáchané na chránenej osobe. Krajský súd nemal zo skutku uvedeného v obžalobe ani z okolností skutku preukázaných vykonaným dokazovaním preukázané, že by napadnutie poškodeného F. ml. obžalovaným bolo podmienené práve nízkym vekom poškodeného F. ml.. Obžalovaný mal byť v čase skutku pod vplyvom alkoholu, najskôr napadol dospelého poškodeného B. a následne mal úderom napadnúť aj poškodeného F. A., pričom dôvodom napadnutia bolo, že si obžalovaný myslel, že na neho kričia. Keďže žiadne okolnosti nenasvedčovali tomu, že obžalovaný napadol poškodeného F. ml. v súvislosti s jeho vekom, krajský súd okrem úpravy skutkovej vety v rozsudku, z ktorej na základe vykonaného dokazovania vypustil časť týkajúcu sa strhnutia retiazky z krku poškodeného B. a škody tým spôsobenej, upravil aj právnú kvalifikáciu skutku, a to ako prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona.

Z vykonaného dokazovania tak ako ho správne vyhodnotil okresný súd, na ktoré hodnotenie dôkazov krajský súd v celom rozsahu odkazuje, bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný na mieste verejnosti prístupnom fyzicky napadol poškodeného B. následne aj poškodeného F. A., čím naplnil skutkovú podstatu prečinu podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona.

Uznaniu viny obžalovaného z prečinu výtržníctva nebránil ani tzv. materiálny korektív v zmysle § 10 odsek 2 Trestného zákona, keďže vzhľadom na spôsob vykonania činu (napadnutie dvoch poškodených, a to jedného viacerými údermi aj po tom, čo spadol na zem, náhodne prechádzajúcich okolo v neskorych nočných hodinách) a jeho následku (potreba jednorazového ošetrovania oboch poškodených v nemocnici), okolností, za ktorých bol čin spáchaný (kedy bol obžalovaný pod vplyvom alkoholu a poškodených napadol, lebo si myslel, že na neho kričia), mieru zavinenia (konanie v priamom úmysle) a pohnútku obžalovaného je miera závažnosti tohto prečinu vyššia ako nepatrná, preto bolo možné konanie obžalovaného posudzovať ako prečin.

Okresný súd sa otázkou tzv. materiálneho korektívu vo vzťahu k prečinu vôbec nezaoberal, čo v odvolacích námietkach namietala aj prokurátorka, preto krajský súd bližšie zdôvodnil, prečo považoval konanie obžalovaného za prečin.

Krajský súd po úprave skutku a jeho právnej kvalifikácie obžalovanému ukladal trest podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona, teda v sadzbe až 3 roky, pričom zohľadnil spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na ktoré skutočnosti už poukázal vyššie, ako aj priťažujúce a poľahčujúce okolnosti i osobu obžalovaného.

U obžalovaného krajský súd tak ako okresný súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona, že sa k trestnému činu výtržníctva obžalovaný priznal a tento úprimne oľutoval, a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, že už bol za trestný čin odsúdený, zohľadniac jeho nepodmienečné odsúdenia za trestné činy výtržníctva, naposledy Okresným súdom Galanta sp. zn. 29T/151/2015.

Vo vzťahu k osobe obžalovaného, jeho pomerom a možnosti jeho nápravy bolo potrebné prihliadnuť na to, že obžalovaný už bol v minulosti opakovane odsúdený za prečiny výtržníctva, či ublíženia na zdraví, naposledy v roku 2016, pričom posledný trest vykonal v roku 2018.

Pri rovnomernom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností sa podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona nemenila trestná sadzba až 3 roky, pričom krajský súd obžalovanému pri ukladaní trestu podľa menej prísneho ustanovenia § 364 odsek 1 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, 3 mesiace a 12 dní, teda nad dolnou tretinou a bližšie k polovici trestnej sadzby, zohľadniac všetky okolnosti skutku ako aj možnosť nápravy obžalovaného, ktorý sa tohto druhu trestnej činnosti dopúšťa opakovane. Výmera uloženého trestu zodpovedá dobe, ktorú bol obžalovaný v danej veci vo väzbe, pričom takto uložený trest krajský súd považoval za dostatočný a spravodlivý, zodpovedajúci potrebám generálnej, ako aj individuálnej prevencie, ktorý zároveň bude dostatočným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu, ako ho má na mysli Trestný zákon.

Obžalovaný bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred správaním trestného činu, bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Obžalovanému, ktorý už bol dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin výtržníctva a krajský súd mu opätovne ukladal za tento úmyselný prečin nepodmienečný trest odňatia slobody, bolo dôvodné ukladať aj ochranný dohľad, a to v trvaní 1 rok, nakoľko vzhľadom na osobu obžalovaného najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, a na povahu spáchaného trestnej činnosti, sa nedá očakávať, že po výkone trestu povedie riadny život.

S ohľadom na uvedené skutočnosti krajský súd napadnutý rozsudok v zmysle § 321 odsek 1 písmeno b), písmeno d) Trestného poriadku zrušil v celom rozsahu a v zmysle § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol o vine aj treste obžalovaného.

K samotnému trestu je potrebné uviesť, že je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia

(represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výrokoch tohto rozsudku krajského súdu.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 odsek 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.